

RETNINGSLINJER

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS RETNINGSLINJE (EU) 2015/280

af 13. november 2014

om oprettelse af Eurosystemets system for produktion af og offentligt udbud vedrørende eurosedler (ECB/2014/44)

STYRELSESRÅDET FOR DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 128, stk. 1,

under henvisning til statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, særlig artikel 12.1, 14.3 og 16, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 128, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (herefter »traktaten«) og artikel 16 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank (herefter »ESCB-statutten«) har Styrelsesrådet for Den Europæiske Centralbank (ECB) eneret til at bemyndige udstedelse af eurosedler i Unionen. Denne eneret omfatter en beføjelse til at fastlægge de retlige rammer for produktion af og offentligt udbud vedrørende eurosedler. ECB kan tildele de nationale centralbanker i de medlemsstater, der har euroen som valuta (herefter »de nationale centralbanker«), ansvaret for at producere eurosedler i overensstemmelse med de nationale centralbankers andele af ECB's kapital for det pågældende regnskabsår, beregnet ved hjælp af de fordelingsnøglevægte, der er omhandlet i ESCB-statuttens artikel 29.1 (herefter »kapitalindskudsnøglen«). De retlige rammer for produktion af og offentligt udbud vedrørende eurosedler skal dels opfylde kravet i traktatens artikel 127, stk. 1, og ESCB-statuttens artikel 2 om, at Eurosystemet handler i overensstemmelse med princippet om en åben markedsøkonomi med fri konkurrence, som fremmer en effektiv ressourceallokering, dels tage højde for eurosedlernes særlige karakter, idet de produceres med henblik på Eurosystemets udstedelse af dem som et sikkert betalingsmiddel. De retlige rammer for produktion af og offentligt udbud vedrørende eurosedler skal også tage højde for, at visse nationale centralbanker anvender deres eget interne seddeltrykkeri til at producere eurosedler.
- (2) På baggrund af ovennævnte principper besluttede Styrelsesrådet den 10. juli 2003, at der senest fra og med 1. januar 2012 skulle anvendes en for Eurosystemet fælles konkurrencebaseret tilgang til offentligt udbud vedrørende eurosedler (herefter »Eurosystemets fælles udbudsprocedure«) som fastlagt i retningslinje ECB/2004/18 ⁽¹⁾. I marts 2011 besluttede Styrelsesrådet at udsætte indledningen af Eurosystemets fælles udbudsprocedure til den 1. januar 2014, medmindre en anden indledningsdato blev fastsat i mellemtiden og med forbehold af en yderligere revurdering af situationen ⁽²⁾. I december 2013 besluttede Styrelsesrådet endvidere, at Eurosystemets fælles udbudsprocedure ville blive indledt på en dato fastsat af Styrelsesrådet, da de forudsætninger, som den forventede indledningsdato for Eurosystemets fælles udbudsprocedure var baseret på, havde ændret sig ⁽³⁾.
- (3) I betragtning af at markedet er blevet mere konkurrencebaseret siden 2004, og at det på nuværende tidspunkt ikke anses at være nogen fordel at anvende Eurosystemets fælles udbudsprocedure i stedet for de aktuelle ordninger, besluttede Styrelsesrådet, at et system med betegnelsen »Eurosystemets system for produktion af og offentligt udbud vedrørende eurosedler« (herefter »Eurosystemets produktions- og udbudssystem«) skulle overvejes som et muligt alternativ.
- (4) For at sikre en vedvarende forsyning, opretholde den interne knowhow i Eurosystemet, fremme konkurrencen og mindske omkostningerne for Eurosystemet, samtidig med at der drages fordel af innovation i den private og offentlige sektor, bør Eurosystemets produktions- og udbudssystem bestå af to søjler: en gruppe af nationale centralbanker, der producerer deres eurosedler ved brug af et internt trykkeri (herefter »gruppen, der anvender internt trykkeri«), og en gruppe af nationale centralbanker, der sender produktionen af eurosedler i offentligt udbud (herefter »gruppen, der anvender offentligt udbud«). Eurosystemets produktions- og udbudssystem bør

⁽¹⁾ Den Europæiske Centralbanks retningslinje ECB/2004/18 af 16. september 2004 om offentligt udbud vedrørende eurosedler (EUT L 320 af 21.10.2004, s. 21).

⁽²⁾ Den Europæiske Centralbanks retningslinje ECB/2011/3 af 18. marts 2011 om ændring af retningslinje ECB/2004/18 om offentligt udbud vedrørende eurosedler (EUT L 86 af 1.4.2011, s. 77).

⁽³⁾ Den Europæiske Centralbanks retningslinje ECB/2013/49 af 18. december 2013 om ændring af retningslinje ECB/2004/18 om offentligt udbud vedrørende eurosedler (EUT L 32 af 1.2.2014, s. 36).

fremme en effektiv produktion af eurosedler i Eurosystemet. Desuden vil Eurosystemets produktions- og udbudssystem kræve en yderligere tilpasning af de juridiske krav, der gælder for de nationale centralbanker i gruppen, der anvender offentligt udbud, bl.a. med hensyn til brug af godkendelseskriterier i udbudsprocessen samt kontraktvilkår. De krav, der opstilles vedrørende Eurosystemets produktions- og udbudssystem, bør tage sigte på at sikre lige vilkår i offentlige udbud vedrørende produktion af eurosedler.

- (5) De nationale centralbanker i gruppen, der anvender offentligt udbud, vil fortsat være ansvarlige for produktionen af og offentligt udbud vedrørende de eurosedler, som de er blevet tildelt i overensstemmelse med kapitalindskudsnøglen. For at opfylde deres forpligtelser vil disse nationale centralbanker give produktionen af eurosedler i udbud og gennemføre udbudsprocedurer hver for sig eller sammen med andre nationale centralbanker efter gældende regler om offentlige indkøb. For at sikre lige vilkår bør de nationale centralbanker i gruppen, der anvender offentligt udbud, bestræbe sig på at tilpasse deres udbudskrav, så de er i overensstemmelse med EU- og national lovgivning om offentlige indkøb.
- (6) Gruppen af nationale centralbanker, der anvender internt trykkeri, vil fortsat være ansvarlige for produktionen af de eurosedler, som de er blevet tildelt i overensstemmelse med kapitalindskudsnøglen. Under hensyntagen til kravet om at sikre lige vilkår for alle trykkerier bør disse nationale centralbanker sikre, at interne trykkerier ikke deltager i udbudsprocedurer vedrørende produktion af eurosedler, som afholdes og gennemføres inden for Unionen, og ikke accepterer ordrer vedrørende produktion af eurosedler fra tredjeparter uden for gruppen, der anvender internt trykkeri.
- (7) Hvis nationale centralbanker i gruppen, der anvender internt trykkeri, indgår et samarbejde, skal gældende national ret og EU-retten iagttages. Såfremt der etableres en særskilt juridisk person med henblik på et sådant samarbejde, kan en national centralbank blive en del af gruppen, der anvender internt trykkeri, hvis den deltager i den fælles kontrol af denne juridiske person i denne retningslinjes forstand.
- (8) Eurosedler er af sensitiv og teknologisk avanceret karakter. Derfor skal de produceres under fuldt ud sikre, kontrollerede og fortrolige forhold, som garanterer en pålidelig, konstant forsyning af høj kvalitet på langt sigt. Eurosystemet skal endvidere tage behørigt hensyn til, at produktionen af eurosedler kan påvirke offentlighedens sikkerhed og sundhed samt miljøet.
- (9) Styrelsesrådet vil overvåge udviklingen med hensyn til alle vigtige råmaterialer og elementer i produktionen, som indgår i offentligt udbud vedrørende og produktionen af eurosedler, og om nødvendigt træffe passende foranstaltninger for at sikre, at de udvælges og/eller anskaffes således, at der sikres en kontinuerlig forsyning af eurosedler, og at det, uden at EU-konkurrencelovgivningen og Europa-Kommissionens beføjelser berøres, undgås, at en aftalepart eller leverandør misbruger en dominerende markedsstilling.
- (10) Bestemmelserne i denne retningslinje bør, hvor dette er nødvendigt, fortolkes i overensstemmelse med reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF ⁽¹⁾ og, fra 18. april 2016, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU ⁽²⁾ —

VEDTAGET FØLGENDE RETNINGSLINJE:

AFSNIT I

GENERELLE BESTEMMELSER

Artikel 1

Definitioner

I denne retningslinje forstås ved:

- 1) »armslængdeprincippet«: effektive interne foranstaltninger, som sikrer, at der er fuld adskillelse mellem et offentligt trykkeri og dets offentlige myndigheds regnskaber, og at et offentligt trykkeri tilbagebetaler omkostningerne til al administrativ og organisatorisk støtte, som det modtager fra sin offentlige myndighed. For at sikre fair konkurrence, når offentlige trykkerier ønsker at deltage i et offentligt udbud, skal aktiviteter, der består i trykning af eurosedler, være økonomisk fuldt adskilt fra deres øvrige aktiviteter for at sikre, at der ikke ydes direkte eller indirekte statsstøtte, som på nogen måde er uforenelig med traktaten. Denne økonomiske adskillelse skal årligt kontrolleres og attesteres ved en uafhængig ekstern revision og rapporteres til Styrelsesrådet

⁽¹⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/18/EF af 31. marts 2004 om samordning af fremgangsmåderne ved indgåelse af offentlige vareindkøbskontrakter, offentlige tjenesteydelseskontrakter og offentlige bygge- og anlægskontrakter (EUT L 134 af 30.4.2004, s. 114).

⁽²⁾ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/24/EU af 26. februar 2014 om offentlige udbud og om ophævelse af direktiv 2004/18/EF (EUT L 94 af 28.3.2014, s. 65).

- 2) »internt trykkeri«: ethvert trykkeri, som er a) en juridisk og organisatorisk del af en national centralbank; eller b) en særskilt juridisk person, forudsat at samtlige følgende betingelser er opfyldt:
- i) Den/de nationale centralbank(er) udøver en kontrol over den pågældende juridiske person, som svarer til den kontrol, den/de udøver over dens/deres egne tjenestegrene.
 - ii) Mere end 80 % af den kontrollerede juridiske persons aktiviteter består i at udføre de opgaver, som den/de kontrollerende nationale centralbank(er) har overdraget den.
 - iii) Der er ingen direkte privat kapitalandel i den kontrollerede juridiske person.

Ved fastsættelsen af procentdelen for aktiviteterne nævnt i litra b), nr. ii), tages der hensyn til den gennemsnitlige samlede omsætning, eller et hensigtsmæssigt alternativt aktivitetsbaseret mål såsom omkostninger, som den pågældende juridiske person har haft for så vidt angår tjenesteydelser, varer og bygge- og anlægsarbejder i de tre år forud for kontrakttildelingen.

Hvis omsætningen eller det alternative aktivitetsbaserede mål, såsom omkostninger på grund af det tidspunkt, hvor den pågældende juridiske person blev etableret eller påbegyndte sine aktiviteter, eller på grund af, at dennes aktiviteter er blevet omorganiseret, enten ikke foreligger for de forudgående tre år eller ikke længere er relevante, er det tilstrækkeligt at påvise, at aktivitetsmålingen er troværdig, især i form af en fremskrivning af forretningsplaner.

En national centralbank anses for at udøve kontrol over en juridisk person, som svarer til den, som den udøver over sine egne tjenestegrene som defineret i første afsnit, litra b), nr. i), når den har bestemmende indflydelse på både strategiske målsætninger og væsentlige beslutninger, der træffes af den kontrollerede juridiske person.

De nationale centralbanker anses for sammen at kontrollere en juridisk person, når samtlige følgende betingelser er opfyldt: a) Den kontrollerede juridiske persons beslutningstagende organer er sammensat af repræsentanter for alle de deltagende nationale centralbanker; de enkelte repræsentanter kan repræsentere flere eller alle de deltagende nationale centralbanker; b) de nationale centralbanker kan sammen udøve bestemmende indflydelse over de strategiske målsætninger og væsentlige beslutninger, der træffes af den kontrollerede juridiske person; c) den kontrollerede juridiske person forfølger ikke en interesse, der er i modstrid med de kontrollerende nationale centralbankers interesser

- 3) »offentlige myndigheder«: alle offentlige myndigheder, herunder staten og regionale og lokale myndigheder samt centralbanker
- 4) »offentligt trykkeri«: ethvert trykkeri, som de offentlige myndigheder direkte eller indirekte kan have bestemmende indflydelse på som følge af ejerforhold, kapitalindskud eller de for trykkeriet gældende regler. De offentlige myndigheder antages at have bestemmende indflydelse, når de direkte eller indirekte i relation til et trykkeri: a) besidder majoriteten af dets tegnede kapital; b) råder over flertallet af de stemmer, som er knyttet til de aktier, som det har udstedt; eller c) kan udpege mere end halvdelen af medlemmerne i dets administrations-, ledelses- eller tilsynsorgan.

Artikel 2

Anvendelsesområde

1. Med Eurosystemets produktions- og udbudssystem indføres en model, der består af to søjler, for produktion af og offentligt udbud vedrørende eurosedler. Systemet omfatter både offentligt udbud vedrørende produktion af eurosedler forestået af nationale centralbanker i gruppen, der anvender udbud, og produktion af eurosedler foretaget af nationale centralbanker i gruppen, der anvender internt trykkeri.
2. De nationale centralbanker er ansvarlige for produktionen af og offentligt udbud vedrørende de eurosedler, som de er blevet tildelt i overensstemmelse med kapitalindskudsnøglen.

AFSNIT II

GRUPPEN, DER ANVENDER UDBUD

Artikel 3

Generelle principper

Nationale centralbanker, som ikke har et internt trykkeri, indgår i gruppen af nationale centralbanker, der anvender offentligt udbud (gruppen, der anvender udbud).

*Artikel 4***Udbudsprocedurer**

1. De enkelte nationale centralbanker i gruppen, der anvender udbud, er ansvarlige for at give produktionen af eurosedler i offentligt udbud og gennemfører udbudsprocedurer hver for sig eller sammen med andre nationale centralbanker i gruppen, der anvender udbud, i overensstemmelse med gældende regler om offentlige indkøb og med kravene i denne retningslinje.
2. For at bevare konkurrencen på markedet for produktion af eurosedler skal de nationale centralbanker i gruppen, der anvender udbud, i princippet og med forbehold af den gældende nationale lovgivning om offentlige indkøb opdele udbuddene i flere delkontrakter, og den/de samme tilbudsgivere må ikke tildeles flere end én delkontrakt.
3. De nationale centralbanker i gruppen, der anvender udbud, skal i udbudsdokumentationen anføre, at offentlige trykkerier for at blive godkendt til et udbud skal have indført armslængdeprincippet, før de deltager i udbuddet.

*Artikel 5***Harmonisering af krav**

For at sikre lige vilkår bør de nationale centralbanker i gruppen, der anvender udbud, bestræbe sig på at tilpasse deres udbudskrav, herunder godkendelseskriterierne, så de er i overensstemmelse med kravene i EU- og national lovgivning om offentlige indkøb.

AFSNIT III

GRUPPEN, DER ANVENDER INTERNT TRYKKERI*Artikel 6***Generelle principper**

1. Nationale centralbanker, som anvender et internt trykkeri til produktion af eurosedler, indgår i gruppen, der anvender internt trykkeri (gruppen, der anvender internt trykkeri).
2. De nationale centralbanker i gruppen, der anvender internt trykkeri, sikrer, at deres interne trykkerier ikke deltager i udbudsprocedurer vedrørende produktion af eurosedler, som afholdes og gennemføres inden for Unionen, og ikke accepterer ordrer vedrørende produktion af eurosedler fra tredjeparter uden for gruppen, der anvender internt trykkeri.

*Artikel 7***Samarbejde mellem de nationale centralbanker, der anvender internt trykkeri**

1. For at gøre produktionen af eurosedler mere omkostningseffektiv skal de nationale centralbanker i gruppen, der anvender internt trykkeri, overveje at oprette hensigtsmæssige former for samarbejde, der f.eks. kan bestå i at foretage fælles indkøb samt at udveksle og implementere bedste praksis for produktionsprocessen med henblik på at udføre deres offentlige opgave, dvs. produktion af eurosedler, på den bedst mulige måde.
2. De nationale centralbanker i gruppen, der anvender internt trykkeri, kan beslutte, hvorvidt de vil indgå i en sådan form for samarbejde, under forudsætning af at de, såfremt de indgår i et samarbejde, forpligter sig til at deltage i de relevante initiativer i mindst tre år (medmindre de i løbet af denne periode overgår til gruppen, der anvender udbud). Herved tages hensyn til behovet for kontinuitet og til de investeringer, som parterne har foretaget.

*Artikel 8***Oprettelse af en særskilt juridisk person, eller et ikke-institutionaliseret horisontalt samarbejde, med henblik på fælles udførelse af offentlige opgaver**

1. Med henblik på fælles opfyldelse af offentlige opgaver skal de nationale centralbanker i gruppen, der anvender internt trykkeri, undersøge mulighederne for at oprette a) en særskilt juridisk person, som udgøres af deres interne trykkeri; eller b) et ikke-institutionaliseret horisontalt samarbejde på grundlag af en samarbejdsaftale.

2. De i stk. 1 nævnte samarbejdsformer skal opfylde følgende betingelser:
- a) Hvis en juridisk person, der er oprettet i henhold til artikel 8, stk. 1, litra a), direkte tildeles en kontrakt vedrørende produktion af eurosedler, skal denne være kontrolleret i fællesskab af de pågældende nationale centralbanker som fastsat i definitionen af fælles kontrol i artikel 1, nr. 2).
 - b) En aftale, der er indgået i henhold til artikel 8, stk. 1, litra b), skal overholde samtlige følgende betingelser:
 - i) Aftalen etablerer eller gennemfører et samarbejde mellem de nationale centralbanker i gruppen, der anvender internt trykkeri, med det formål at sikre, at de offentlige tjenester, som de skal udøve, leveres med henblik på at opfylde mål, som de er fælles om.
 - ii) Gennemførelsen af dette samarbejde er udelukkende styret af hensyn til offentlige interesser.
 - iii) De nationale centralbanker i gruppen, der anvender internt trykkeri, udfører på det åbne marked mindre end 20 % af de aktiviteter, der berøres af samarbejdet. Ved fastsættelsen af procentdelen for de ovenfor nævnte aktiviteter finder artikel 1, nr. 2), andet og tredje afsnit, tilsvarende anvendelse.

AFSNIT IV

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER

Artikel 9

Ophævelse

Retningslinje ECB/2004/18 ophæves med virkning fra 1. januar 2015.

Artikel 10

Virkning og gennemførelse

Denne retningslinje får virkning på den dato, hvor den meddeles de nationale centralbanker i de medlemsstater, der har euroen som valuta. Centralbankerne i Eurosystemet skal efterkomme denne retningslinje fra 1. januar 2015.

Artikel 11

Overgangsperiode med hensyn til anvendelsen af artikel 4, stk. 3

Uanset artikel 4, stk. 3, kan udbudsprocedurer, der er iværksat før 1. juli 2015, anvende afvigende krav med hensyn til udelukkelse af udbudsdeltagere.

Artikel 12

Revurdering

Styrelsesrådet revurderer denne retningslinje i begyndelsen af 2017 og hvert andet år derefter.

Artikel 13

Adressater

Denne retningslinje er rettet til alle centralbanker i Eurosystemet.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 13. november 2014.

For ECB's Styrelsesråd

Mario DRAGHI

Formand for ECB